

SKAK

NR. 1
JANUAR 1964
60. ÅRGANG

BLADET

KR. 1,75

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Skandinaviske skakbrikker fra det 12. århundrede.

INDHOLD

Ved årsskiftet – Folkeskoleturneringen – Stormester Bent Larsen taler »frit fra leveren«
Divisionsturneringen – En deltagers indtryk – International turnering i Moskva
Slutspil og studier – Teori, strategi, taktik – Opgaver – Korrespondanceskak – Nyheder

Turneringen i Moskva

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Pts.	Nr.
1. Antoschin, Sovjet	-	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	0	1/2	1/2	1/2	1	9 1/2	4
2. Tal, Sovjet	1/2	-	1	1/2	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1	1	1	1/2	1	1/2	10 1/2	2
3. Simagin, Sovjet	0	0	-	1/2	0	0	1	0	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1	8	8-9
4. Balzerowski, Polen	0	1/2	1/2	-	0	0	1/2	0	0	0	1/2	1/2	0	0	0	0	2 1/2	16
5. Gligoric, Jugoslavien	1/2	0	1	1	-	0	1	1	1/2	1	1	1/2	0	1	1	1/2	10	3
6. Smyslov, Sovjet	1/2	1/2	1	1	1	-	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1	1	1/2	11 1/2	1
7. Jimenez, Cuba	1/2	0	0	1/2	0	0	-	1	0	1/2	0	1	0	1/2	1/2	0	4 1/2	14
8. Hort, Czekoslovakiet	0	1/2	1	1	0	1/2	0	-	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	7 1/2	10-11
9. Wladimirov, Sovjet	1/2	1	0	1	1/2	1/2	1	0	-	0	1	0	1	1	1	1/2	9	5
10. Szabo, Ungarn	1/2	1/2	0	1	0	1/2	1/2	1/2	1	-	1	0	1/2	1	1	0	8	8-9
11. Padevski, Bulgarien	0	0	1/2	1/2	0	0	1	1/2	0	0	-	1/2	1/2	1/2	1	1/2	5 1/2	13
12. Liberson, Sovjet	1	0	0	1/2	1/2	0	0	1/2	1	1	1/2	-	1/2	1	1	1	8 1/2	6-7
13. Matanovic, Jugoslavien	1/2	0	1/2	1	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1/2	-	1/2	1/2	0	7 1/2	10-11
14. Pietzsch, Østtyskland	1/2	1/2	1/2	1	0	0	1/2	1/2	0	0	1/2	0	1/2	-	1	1/2	6	12
15. Knypers, Holland	1/2	0	0	1	0	0	1/2	1/2	0	0	0	0	1/2	0	-	0	3	15
16. Keres, Sovjet	0	1/2	0	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	0	1	1/2	1	-	8 1/2	6-7

Referat og parier på side 8

SKAKBLADET

Januar 1964 . Nr. 1 . 60. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Ved årsskiiftet

På tærskelen til det nye år vil det være naturligt dels at gøre status og dels at se på det kommende års opgaver.

1963 har på mange måder været et godt år for Dansk Skak Union; især er det glædeligt, at fremgangen i medlemstallet er fortsat, og selv om der stadig er langt til de 10.000, så går det støt fremad.

Vi har i 1963 arrangeret Nordisk Turnering i Odense, og Fyns Skak Union har udført et stort arbejde, ikke alene med denne turnering, men også med påsketurneringen.

Unionens turneringer er blevet afviklet planmæssigt og med stigende deltagelse; dette gælder såvel holdturneringen som skoleturneringerne.

Udadtil har vi også opnået gode resultater, og jeg vil her nævne Bent Larsens og Sv. Hamanns smukke placeringer i zoneturneringen. *Bent Larsen* skal nu deltage i interzoneturneringen, og vi håber alle, at han må klare denne forhindring, så han kommer til at deltage i kandidatturneringen. Dansk Skak Union tilsiger Bent Larsen så megen støtte, som vi formår, fordi hans gode resultater mod verdenseliten er af stor betydning for unionen.

Nævnes skal også den fine førsteplads, vore 4 juniorspillere *Mogens Moe*, *Jørn Sloth*, *Jens Kolbæk* og *Bent Sørensen* opnåede ved »Den lille Ungdomsolympiade« i Haag.

Af det kommende års opgaver må først nævnes olympiaden i Israel. Selvom det vil blive meget dyrt, så skal vi vise flaget, og jeg håber, at de spillere, som kan komme på tale, vil gøre en ekstra indsats for at komme i god form, så de kan repræsentere DSU på værdig måde.

Landsholdsklassens forhold har ofte været diskuteret, og også dette spørgsmål trænger sig på og skal behandles i det kommende år. Man skal dog ikke vente en hurtig ændring, da der her spiller så mange forhold ind, og vi skulle gerne finde frem til det helt rigtige.

De enkeltmandsturneringer, som afholdes forskellige steder i landet, har i de senere år haft en svigtende tilslutning, og vi vil i det kommende år undersøge, hvad vi kan gøre for at stimulere interessen for disse turneringer. Måske skal en placering i disse turneringer på en eller anden måde give visse rettigheder.

Vi skal også gøre en indsats for at få yderligere tilgang til vore skoleturneringer, og i den forbindelse vil vi undersøge muligheden for at arrangere et instruktionskursus for skoleskakledere.

Arbejdet for forøget medlemstilgang skal intensiveres, og klubberne bør tænke på, hvad de kan gøre for at beholde de nye medlemmer.

Der er nok at tage fat på i det kommende år, og jeg opfordrer alle, spillere, klubformænd og unionens tillidsmænd, til at gøre en indsats, for at fremgangslinjen kan fortsættes.

Jeg sender alle vore medlemmer de bedste ønsker for det kommende år; en speciel hilsen og tak til de mange, som bruger en stor del af deres fritid til gavn for Dansk Skak Union.

N. Kjær Larsen.

Folkeskoleturneringen

65 skoler er nu med

650 elever fra danske skoler er med i landsomfattende turneringer. Hertil kommer den københavnske turnering, der med 5-mands hold ledes af kommunelærer Bindsted.

Landsudvalget har hermed nået sit foreløbige mål, men vi ved, at der næste år kommer endnu flere med. Århus har en smuk rekord med 8 skoler. Vi savner stærkt følgende byer, hvor vi ved, at der drives skoleskak eller børneskak: Randers, Silkeborg, Odense, Kongerslev, Hjørring, Frederikshavn, Brande, m. fl. – Næste år er vi oppe på 100 skoler!

Vi glæder os over, at næsten alle gamle deltagere holder ud og møder op, når der kaldes. Ligeledes er det opmuntrende, at mange skoleelever har nået en sådan spillestyrke, at de har deres plads på klubbens divisionshold.

Resultater

Jylland: Horsens-Skanderborg 2-8, Varde-Spangsbjerg, Esbjerg, 9-1, Vejle-Nr. Snede 4-6, Sorring-Tvilum 6-4, Skanderup-Hammel 10-0, Holstebro-Vemb 10-0, Åbenrå-Uge 8,5-1,5, Skanderborg-Vejle 8,5-1,5, Spangsbjerg, Esbjerg- Stormgade skole 9-1, Skanderup-Sorring 6,5-3,5, V. Hornum-Frydendal, Ålborg 9-1, Sparkær-Kleitrup 5-5, V. Hornum 2-Frydendal 1,5-8,5, Padborg-Uge 7-3.

Stormester Bent Larsen taler „frit fra leveren“

Vi har haft en samtale med Bent Larsen og stillet ham nogle nærgående spørgsmål og her følger besvarelsene:

– Du udtalte i et interview til »Fyns Stiftstidende« i påsken, at du stilede efter at blive verdensmester. Er det »gas« eller alvorligt ment?

– *Det er da mit alvor! Der er mange, der ikke synes, man kan tillade sig at sige den slags, man skal hellere hykle. Men skak er kamp, man skal være ærgerrig, og unge landsholdsspillere, der ikke drømmer om Danmarksmesterskabet kan lige så godt med det samme få dispensation til at spille i Old Boys-klassen. Det samme gælder unge stormestre, der ikke drømmer om VM.*

– Hvilken spiller mener du har de største chancer for at vælte Petrosjan af tronen?

– *Jeg vil foreløbig nøjes med at tænke på næste titelmatch. Hvis »gamle« Keres endelig får held til at vinde kandidatturneringen, tror jeg, at han har gode chancer mod Petrosjan, mod alle andre holder jeg Petrosjan for klar favorit i 1966.*

– Hvilken spiller(e) »frygter« du mest i de kommende DM-turneringer?

– *Ingen. Men hvis spørgsmålet havde været formuleret på en anden måde, havde jeg haft lejlighed til at sige, at Hamann, Brinck Clausen og Ole Jacobsen er et særdeles lovende irekløver. Hvis vi arrangerede lige så mange internationale turneringer som hollænderne, ville de hurtigt blive internationale mestre alle tre.*

– Hvad mener du om den nye divisionsturnering?

– *Det var da godt, den omsider blev gennemført.*

– Hvis du skulle omdanne DM-turneringen, hvorledes skulle det så ske?

– *Jeg ser ikke nogen grund til at ændre systemet. På sidste delegeretmøde blev det fra flere sider anført, at det var for vanskeligt for de unge at komme op i landsholdsklassen, men det er det ikke. Det skal være svært. Men måske kunne man nu, med mesterklassens opdeling i to grupper, lade de to nummer 2'ere spille en lille match om en tredje oprykningsplads, der er jo ingen garanti for, at det lykkes at gøre de to grupper lige stærke.*

Det må også være et princip, at en ung debutant skal klare sig ualmindelig skidt i sin første landsholdsklasse for ikke at få chancen en gang til. Men det er de to andre medlemmer af spilleudvalget da vist også indstillet på.

– Hvilke opgaver mener du, Dansk Skak Union forsømmer?

– *Kontakten med pressen har i lange tider været et ømt punkt. Heller ikke radio og TV er altid blevet bearbejdet med tilstrækkelig energi, men det sørger Kølwig vel nu for. Dette må ikke opfattes som en personlig kritik af Borgå, det er ikke muligt at være effektiv propagandaleder, når man sidder i Åbenrå, det er for langt fra Radiobuset og de store bladredaktioner.*

– Hvad med forholdet Dansk Skak Union contra Dansk Arbejder Skak Forbund?

- Det har jo skadet os ved forhandlinger med radio og tipsvæsen, at der er to organisationer. Uden at lave ret meget om på de faktiske forhold kunne man vel lave en organisatorisk overbygning, et centralskakforbund, der kunne optræde på begge forbunds vegne ved den slags lejligheder. Samtidig burde man kunne blive enige om et fælles blad. Det er meget uøkonomisk med to blade. Den fuldstændige sammenslutning, der må være målet, kan sikkert ikke ske lige på én gang. Men jeg finder det beklageligt, at alle hidtidige forhandlinger er slået så fuldstændigt fejl.

- Hvad med turneringen i Beverwijk?

- På linje med svaret på det første spørgsmål må jeg naturligvis svare, at jeg vil prøve på at vinde denne turnering, iøvrigt delte jeg jo i Beverwijk-turneringerne 1960 og 61 førstepræmien med hhv. Ivkov og Petrosjan. Men jeg er nok endnu ikke i topform efter militærtidens to års stilstand, og blandt mine skaklige nytårsvønsker er nummer 1 naturligvis at komme blandt de 6, der fra interzoneturneringen går videre til kandidatturneringen. Hvordan jeg klarer mig i andre turneringer er knap så vigtigt, og Beverwijk bliver i alle tilfælde en god træning.

DIVISIONS-TURNERINGEN

Her følger pointsstillingen efter 5. runde i samtlige divisioner. Turneringens 6. runde spilles søndag den 12. januar og 7. og sidste runde spilles søndag den 2. februar.

1. division	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. Nordre, Århus	-	-	4	-	5½	6½	4½	7	27½
2. Københavns Skakforening .	-	-	5	5½	4½	-	5½	7	27½
3. Studenterforen.s Skakklub .	4	3	-	5	-	2½	5½	-	20
4. Industriforen.s Skakklub ...	-	2½	3	-	2	2½	4	-	14
5. Industriforen.s Kampklub .	2½	3½	-	6	-	5½	-	4	21½
6. Frederiksberg Skakforen. ..	1½	-	5½	5½	2½	-	-	5½	20½
7. Herning Skakforening	3½	2½	2½	4	-	-	-	5	17½
8. Ålborg Skakforening	1	1	-	-	4	2½	3	-	11½

2. division, gruppe 1	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. »Frem«, Odense	-	-	5	3	6½	-	1½	6	22
2. Sundbyernes Skakklub	-	-	4½	-	6	5	4½	3½	23½
3. Roskilde	3	3½	-	2½	-	5½	-	4	18½
4. Læseforeningen, Odense ...	5	-	5½	-	4½	-	5½	6½	27
5. Lyngby	1½	2	-	3½	-	4	2	-	13
6. Vanløse	-	3	2½	-	4	-	1½	2	13
7. Glostrup	6½	3½	-	2½	6	6½	-	-	25
8. Vordingborg	2	4½	4	1½	-	6	-	-	18

2. division, gruppe 2	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. Randers	-	4½	4½	3	4	5½	-	-	21½
2. Flensborg	3½	-	4	-	3½	-	3	3	17
3. Holstebro	3½	4	-	3½	-	-	5	3½	19½
4. Århus Skakklub	5	-	4½	-	7	4½	5	-	26
5. Horsens	4	4½	-	1	-	5½	-	4½	19½
6. Tønder	2½	-	-	3½	2½	-	3½	1	13
7. Esbjerg	-	5	3	3	-	4½	-	4½	20
8. Nørresundby	-	5	4½	-	3½	7	3½	-	23½

3. division, gruppe 1	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. Rønne	-	-	4	0	-	4	3	3½	14½
2. Virum	-	-	3	3½	5½	6	-	2½	20½
3. Hillerød	4	5	-	-	-	6½	4	3½	23
4. Industriforen.s Skakkl. II ...	8	4½	-	-	5½	5½	-	-	29
5. Sundbyernes Skakklub II ...	-	2½	-	2½	-	2	6½	3½	17
6. Jernbanens Skakklub	4	2	1½	1½	6	-	-	-	16
7. Frederikssund	5	-	4	2½	1½	-	-	4½	17½
8. Helsingør	4½	5½	4½	-	4½	-	3½	-	22½

3. division, gruppe 2									
	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. Nykøbing F.	—	3	4½	3½	—	—	2	2	15
2. Maribo	5	—	5½	—	6	3½	—	5½	25½
3. Sorø	3½	2½	—	—	—	3½	3½	3	16
4. Slagelse	4½	—	—	—	3	3	4½	2½	17½
5. Korsør	—	2	—	5	—	3½	3½	5½	19½
6. Vejle-Allested	—	4½	4½	5	4½	—	4	—	22½
7. Odense Skakklub	6	—	4½	3½	4½	4	—	—	22½
8. Indslev	6	2½	5	5½	2½	—	—	—	21½

3. division, gruppe 3									
	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. Frederikshavn	—	—	4	3	—	4½	3½	3	18
2. Hjørring	—	—	6	3½	4	—	4	4½	22
3. Nørresundby II	4	2	—	—	2½	—	1	3½	13
4. Hvidbjerg	5	4½	—	—	6	6	—	4	25½
5. Lemvig	—	4	5½	2	—	4	5	—	20½
6. Viborg	3½	—	—	2	4	—	2	6	17½
7. Nordre, Århus, II	4½	4	7	—	3	6	—	—	24½
8. »Aros«, Århus	5	3½	4½	4	—	2	—	—	19

3. division, gruppe 4									
	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. Skanderborg	—	6	6	5	3½	—	—	4	24½
2. »1926«, Herning	2	—	3	2½	—	—	5½	4	17
3. Outrup	2	—	—	—	0	3	5½	1½	12
4. Varde	3	5½	—	—	—	3	3½	3	18
5. »Evans«, Vejle	4½	—	8	—	—	5	3½	5	26
6. Haderslev	—	5	5	5	3	—	3½	—	21½
7. Åbenrå	—	2½	2½	4½	4½	4½	—	—	18½
8. Sønderborg	4	4	6½	5	3	—	—	—	22½

Fra 4. runde

3901 Nimzoindisk

Hvid: *Frode Søby*, Nordre Århus.

Sort: *Jørgen Nielsen*, Ålborg.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. a3,
L×c3† 5. b×c3, Sc6.

Vel ikke så almindelig som 5. —, 0-0 eller 5. —, c5, men trækker ser fornuftigt ud og ideen er jo tydelig: e6-e5 skal gennemføres straks.

6. e3, e5 7. Ld3, d6 8. Se2, Lg4?!

Ikke nogen ubetinget god spilleplan. For det første kan løberen dårligt undværes på dronningefløjen og for det andet får hvid gang i kongefløjens bønder med tempogevinst.

9. Dc2, De7 10. f3, Lh5 11. Tb1, Tb8
12. e4, Sfd7 13. Le3, 0-0.

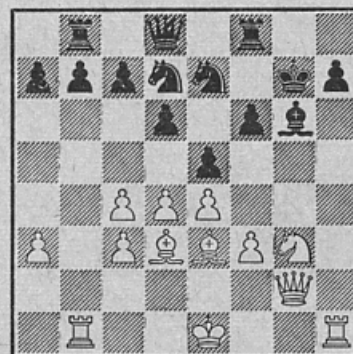
Her var 13. —, f6 mere præcist, da løberen så kan returnere til f7.

14. g4, Lg6 15. h4, f6 16. Sg3, Lf7 17.
g5, Dd8 18. Dg2, Se7 19. h5, Kh8 20.
g6, Le8 21. h6!, L×g6 22. h×g7†, K×
g7.

(Se diagrammet)

23. c5!.

Herefter vinder hvid i alle tilfælde en kvalitet, men foretrækker med rette at fortsætte det direkte kongeangreb gennem åbning af endnu

en linie. Sort er magtesløs over for de mange trusler (Lh6†, Sf5†, Lc4 eller endog f4!).

23. —, Kf7 24. Sf5, L×f5 25. e×f5,
Th8 26. Dg4!, Sg8(?) 27. Lc4†, Kf8 28.
T×h7 og sort opgav.

Noter af Frode Søby.

3902 Spansk

Hvid: *Bent Kølvig*,

Industriforeningens Skakklub.

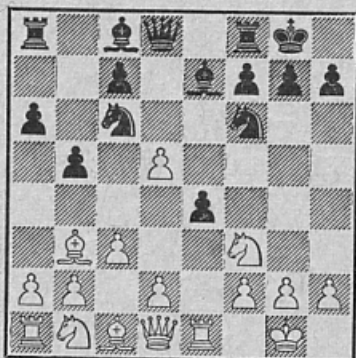
Sort: *Finn Petersen*,

Industriforeningens Kampklub.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4.
La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3,
0-0 8. c3, d5.

Marshall-angrebet har i årevis holdt for som sortspillernes yndlingsafvigelse fra hovedvarianterne. Men til gengæld er gambitten snart lige så gennemtærsket som disse, og mod en nogenlunde teorikyndig modstander får sort sjældent noget at skulle have sagt.

9. e×d5, e4.

Efterhånden som den klassiske variant 9. —, S×d5 10. S×e5, S×e5 11. T×e5, Sf6 og varianten med 11. T×e5, c6 er blevet udanalyseret, har man stadig hyppigere set denne fortsættelse foruden andre forsøg som 11. T×e5, Sb6.

Det er en almindelig antagelse i øjeblikket, at 10. Sg5, Lg4 giver sort et angreb, der rækker til evig skak. Mange danske skakspillere nævner ofte med national stolthed partiet Yanofsky-John Tornerup, Frederiksberg 1947, hvor Tornerup vandt efter 10. Sg5, Ld6 11. S×e4? (En fejl. 11. d4 er rigtig.), S×e4 12. T×e4, Lf5 13. Te3, Se5 14. h3, Dh4 15. Lc2, Sg4! 16. Te2, L×c2 17. D×c2, Tae8 18. d4, D×f2! 19. Opgivet.

10. d×c6, e×f3 11. d4!.

Efter min mening er dette logiske træk klart bedre end det ofte spillede 11. D×f3, der må være opfundet enten af en skak-gourmand eller af en analytiker, der har sat sig for at bevise, at hvid kan tillade sig at blæse på åbningsstrategien for at komme to bønder foran. Argumentationen herfor er så simpel, at enhver skakspiller, der har været igennem sin første skakbog, vil kunne se den.

Men også de kolde og hårde varianter taler til fordel for 11. d4!. Her er en russisk: 11. D×f3, Lg4 12. Dg3, Te8! 13. f3, Dd3! 14. f×g4, Lc5! 15. Te3, Sd5! 16. L×d5, L×e3! 17. d×e3, Dd1! 18. Kf2, D×c1 og sort vinder.

11. —, Te8.

Sort finder på noget nyt, men kan – ligesom i de gængse varianter – ikke forhindre hvid i at fuldende sin udvikling med fordel og ofte endda med merbonde. På 11. —, Ld6 kan f. eks. følge 12. Lg5, L×h2! 13. K×h2, Sg4! 14. Kg1, D×g5 15. D×f3 og i partiet Stein-Dsjanoev gik det endnu værre: 11. —, Lg4 12. Lg5, f×g2 13. Dd3, Lh5 14. Sd2, Dd6 15. Dg3, Tfe8 16. Te5, opgivet. Efter 16. —, Lg6 17. Tae1, Dd8 18. f4 er sorts stilling mumieagtig.

12. Lg5, Lg4 13. Dd3.

Beständig får sort lov til at spille et træk med at slå på g2. Hvid vil på sin side vente med at slå f3, til det kan gøres med springeren.

13. —, Sh5.

Så bryder kampen ud i lys lue. Hvis den sorte hest kan komme frem til f4, bliver angrebet ikke ufarligt. Kan hvid forhindre det?

14. T×e7, T×e7 15. Sd2!.

Netop! Alle kræfter skal helliges den forsømte udvikling! Hvid udnytter den sorte f7-bondes binding, opretholder kontrollen med f4 og truer nu simpelthen med slag på e7 samt f3, hvad 15. —, Te1! 16. T×e1, D×g5 17. S×f3 jo ikke forhindrer. Hvis sort prøver at beholde sin kvalitet med 15. —, Sf6, var følgende variant forberedt: 16. L×f6, g×f6 17. Lc2, f5 18. h3!?, Lh5, men da det nu ikke er muligt at spille 19. g4?, Lg6 20. g×f5?!, Te1! 21. T×e1, Dg5! og mat, må hvid nøjes med 19. S×f3, Lg6! 20. Se5, f4! med uklart udfald af kampen, hvilket leder os til rigtige, nemlig straks 18. S×f3 med overlegent hvidt spil. En vigtig variant for åbnings teorien, som jo i spansk vover sig temmelig langt ud.

15. —, f×g2 16. h3!.

Et lille nåleprik! Løberen har ikke noget godt felt. F. eks. kan der på 16. —, Le6 ganske simpelt følge 17. L×e7, D×e7 18. De3! med godt spil for hvid. Og det fristende offer af løberen med 16. —, Te1! 17. T×e1, D×g5 (18. h×g4?, Dh4!) afslås med 18. De3! med dronningafbytning og hvid slutspilfordel.

16. —, Le2?.

Dette er dog dårligere.

17. Df5!, g6.

Der er intet at stille op mod truslen 18. Te1.

18. Dc5, Kf8 19. Te1!.

Tilstrækkeligt er også 19. L×e7!, D×e7 20. D×e7!, K×e7 21. Te1, Sf4 22. Ld1, Kf8 23. T×e2!.

19. —, f6 20. Lh6!, Ke8 21. T×e2!, opgivet.

Matten på f8 er overbevisende.

Bent Kolvig.

Fra 5. runde

Har Michelsen øvet sig?

Topscoreren, Jørn Sloth, kom i Herning ud for et smerteligt nederlag i hans favoritåbning, hvormed han bl. a. besejrede englænderen Lee ved ungdomsolympiaden i Haag. (Se parti nr. 3852, Skakbladet 8-9 1963).

3903 Siciliansk

Hvid: Søren Michelsen, Herning.

Sort: Jørn Sloth, Nordre Århus.

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, g6 5. c4, Lg7 6. Le3, Sh6 7. Sc3,

0-0 8. **Le2, f5** 9. **e×f5, L×d4** 10. **L×h6, T×f5**.

Hidtil identisk med ovennævnte parti, hvor Lee nu spillede 11. Lf3 og blev udsat for et voldsomt angreb efter 11. —, Db6! Måske har Michelsen kigget lidt på denne stilling og fundet ud af, at hvid får godt spil efter:

11. **0-0, d6** 12. **Dd2, Da5** 13. **Tad1, L×c3?**.

Det er naturligvis fristende at splitte den hvide bondestilling, men en fianchettoløber kan

meget sjældent undværes til forsvaret af kongestillingen og Michelsen får lejlighed til at demonstrere dette ved at indlede et afgørende angreb.

14. **b×c3, Se5** 15. **Dd4**.

Nu er truslen f4 meget generende.

15. —, **Tf7** 16. **c5!, Sc6**.

Ikke 16. —, D×c5 for 17. D×c5, d×c5 18. Td8† og sort bliver mat.

17. **Dd5, d×c5** 18. **Lc4, e6** 19. **Tfe1!, Tf5** 20. **Dd6, D×c3** 21. **T×e6, L×e6** 22. **L×e6†, Kh8** 23. **L×f5, g×f5** 24. **Lg5, Dc4** 25. **Df6†, Kg8** 26. **Td7, opgivet**.

En deltagers indtryk

(Af Altschuler i »Fakta om Sovjetunionen«)

Den internationale korrespondanceskakføderation (IUF) afholder regelmæssigt og med stor succes officielle konkurrencer om verdensmesterskabet i korrespondanceskak. De påbegyndtes 1. januar 1962 og afsluttes sommeren 1964. Jeg kom til at deltage i en af semifinalegrupperne (nr. 7). I vor gruppe spiller 14 repræsentanter fra forskellige lande: Sovjetunionen, Østtyskland, Vesttyskland, England, Argentina, Ungarn, Østrig, Czekoslovakiet, Danmark, Norge og Sverige. Dømer i semifinaleturneringerne er svenskeren *A. E. Axelsson* fra Linköping, der klarer sit ansvarsfulde hverv godt.

Jeg vil gerne fortælle om mine indtryk fra partiet med *Arne Henriksen*, Tarm. Han er en meget stærk spiller. Han er uden nederlag og har allerede 8 points af 10 mulige. Denne erfarne og alsidige skakmand er faktisk førende i vor turnering og hovedprætendent til førstepladsen. For sejr i konkurrencen kæmper — men med mindre chance for succes — også *Samo Paulik* fra Czekoslovakiet (4 af 5), *Helmut Franke* fra Østtyskland (6 af 8) og forfatteren af disse linier (6 af 7). Det er jo kun sejrherren, der bliver deltager i finalen om verdensmesterskabet. Mit parti med Henriksen forløber meget skarpt og anspændt. Det er endnu ikke færdigt, men min modstander har alle chancer for at vinde. Jeg tillader mig at bringe dette parti, fordi det klart viser stærke sider ved min danske modstanders spil. (Vi har anmodet Arne Henriksen om at sætte noter til det interessante parti).

3904 Kongeindisk

Spillet i VM-semifinalen, gruppe 7

Hvid: *Arne Henriksen*, Tarm.

Sort: *R. Altschuler*, UdSSR (Moskva).

Når man skal tage kampen op mod en sovjetspiller, er man på forhånd indstillet på, at modstanderen er af klasse. Sovjet er ikke alene verdens bedste skaknation ved brættet, men har i løbet af de seneste år fremelsket en stab af fremragende korrespondancespillere, der såvel i holdkampe som i enkeltmandsturneringer har placeret sig helt i toppen; da undertegnede i slutningen af december 1961 modtog startpapirer til VM-semifinalerne og så, at der i gruppen var to sovjetspillere — foruden de øvrige 11 modstandere — at skulle slås med, oven i købet såvel i hjemland som i udland velkendte spillere, knyttedes næverne, og jeg besluttede at

ville gøre dem livet så surt som muligt; ved lodtrækningen fik undertegnede tilfældigvis hvid mod dem begge, og i begge tilfælde sendtes dem 1. d4 i hovedet — lidt på tværs af min lyst, der absolut ligger for den åbne kamp.

1. **d4, Sf6** 2. **c4, g6** 3. **g3**.

Undertegnede kan som hvid ikke lide de kongeindiske varianter, hvor sort før eller senere gennemfører f7-f5, derfor denne variant.

3. —, **Lg7** 4. **Lg2, d5** 5. **c×d5, S×d5** 6. **Sf3**.

Teksttrækket kan betegnes som den rolige metode mod den af sort valgte variant (4. —, d5); mere chancerigt, men vist også farligere, er 6. e4, som iøvrigt i de seneste år er på mode mellem sovjetspillere, såvel i nær- som i fjernskak.

6. —, **0-0** 7. **0-0, c5!** 8. **e4, Sf6**.

8. —, Sb6 9. d5, e6 10. Lg5, f6 11. Le3 fører til gunstigt spil for hvid (Botwinnik-Nowotelnov, Moskva 1947) — på trods af Pachmans analyser, som det ofte lønner sig at kigge godt igennem.

9. e5.

9. Sc3? er utilfredsstillende på grund af 9. —, c×d4 10. S×d4, S×e4 11. L×e4, D×d4 med tydelig fordel for sort (Ragosin-Tolush).

9. —, Sd5 10. d×c5.

Anses for bedre end den ældre fortsættelse 10. De2, som bl. a. er spillet flere gange af Najdorf og Pachman.

10. —, Sa6.

Man har her også ofte spillet 10. —, Sb4, men hvid synes at få det noget bedre spil.

11. De2, S×c5 12. Td1.

Pachman mener, at denne stilling er til hvids fordel, hvilket vistnok er rigtigt, dersom sort fortsætter 12. —, e6.

12. —, b6!.

Dette træk er imidlertid meget stærkere og truer det ubehagelige La6.

13. b4, La6! 14. b5, Lb7.

Dermed har sort opnået en — efter hvids mening — udmærket stilling med de 2 stærkt placerede springere i centrum.

15. Lb2, Dc7 16. Sa3, Tad8 17. Tac1(?).

Det er meget tvivlsomt, om dette naturligt udseende træk er rigtigt; det burde måske afløses af straks 17. Sc4(?). Hvid var ikke tilstrækkelig opmærksom på, at sort — på et eller andet tidspunkt — kan spille Lh6, der synes meget generende for det hvide spil.

17. —, Db8 18. Se1.

J. Estrin, Moskva, der har skrevet en betydelig bog om Grünfeld-Indisk (Moskva 1959) på 293 sider (på russisk) mener, at 18. Sc4 giver hvid lige spil, men hvid opdagede nu, at 18. —, Lh6 var så ubehageligt, at en forstærkning måtte kunne findes. Omhyggelige undersøgelser førte til teksttrækket, der nok alligevel ikke løser stillingens problemer.

18. —, Da8!.

Fin forberedelse til de følgende aktioner.

19. Sc4, Lh6 20. f4.

Uagtet hvid meget vel vidste, at det var umuligt at hindre sorts offermuligheder på f4, måtte risikoen løbes, idet det praktisk talt ellers var tvungent at spille Ta1, og hvem ville kunne næne det?

20. —, Se6 21. Sd3, Sd×f4!?

Offeret giver sort alle mulige gode chancer, selv om det ikke er muligt at forudberegne alle sådanne så langt, at offerets korrekthed kan bevises.

22. S×f4, L×f4 23. L×b7, D×b7 24. g×f4, S×f4 25. Df1, T×d1 26. T×d1, De4.

Alt forudset af hvid (og sort) ved planlægningen af spillet omkring det 18.-20. træk; og hvad har da sort fået for sit officersoffer? Foreløbig to bønder og — trods det beskedne materiale — praktiske chancer såvel på midten af brættet som på begge fløje.

27. Lc1, Se2† 28. Kf2, Sc3 29. Te1, Dh4† 30. Kg1, Tc8 31. Se3, S×a2 32. Sg2, Db4.

Hvid anså såvel 30. —, Tc8 som 32. —, Db4 som værende *lidt* svagere træk; fjernelsen af tårnet fra dækningen af f7 kan komme til at betyde tempotab, og den sorte dronnings placering på g4 i stedet for på b4 var rimeligvis noget bedre for sort.

33. Lg5, Sc3 34. Df3.

Hvid må opgive den 4. bonde for at få modchancer ved angreb på den sorte konge.

34. —, S×b5 35. Tf1, Dc4 36. Se3, De6?.

Her var 36. —, Sd4 afgjort bedre.

37. Sg4, Tf8?.

Nu er dette afgjort en fejl; sort burde spille 37. —, Kf8 og dermed opgive f-bonden (efter Sh6); hvid får ved en række kraftige træk nu påny tag i stillingen.

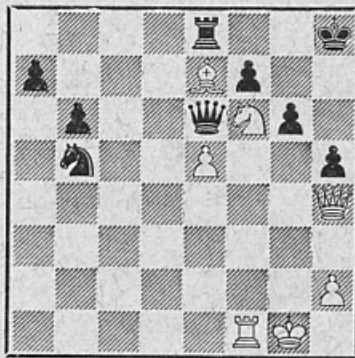
38. Dh3!.

Dette ret skjulte og lumske træk betegner partiets afgørende vendepunkt, og alle følgende træk til afslutningen var forudberegnete, og sort kan ikke afværge den truende katastrofe. Der truer Sh6† og slag på f7.

38. —, Kh8 39. Dh4, h5.

Begge sorte træk var tvungne.

40. L×e7, Te8 41. Sf6!.

Langt stærkere end det tilsyneladende gode træk 41. Lf6†, Kh7 42. Se3 (trusler på f5), Tg8!, og hvids angreb løber ud i sandet.

41. —, D×e7.

Hvis f. eks. 41. —, T×e7 42. Dg5, Kg7 43. S×r5†, Kf8 44. Dh6†, Ke8 45. Sg7†.

42. Dg5, Df8 43. S×e8, D×e8 44. Df6†, Kh7.

Naturligvis ikke 44. —, Kg8 45. Td1!.

45. D×f7†, D×f7 46. T×f7†, Kg8 47. e6, Sd4 48. Tf6!, Sc6.

Her skriver Altschuler:

I dette for mig vanskelige slutspil venter jeg på Arne Henriksens næste træk. Jeg må give ham, hvad der tilkommer ham. Han har strålende udnyttet mine fejl i 36. og 37. træk og demonstreret sin dygtighed som angriber!

49. Kf2, g5 50. Ke3, Kg7 51. Tf7†, Kg6 52. Ke4, Sd8 53. e7, opgivet.

På 53. —, Sb7 54. Tf8!, Sd6† 55. Kd5,

Se8 56. Ke6, Sg7† 57. Kd7 følger hurtigt afbytning af springeren, og dronningen afgør resten. Det var en hård og spændende kamp, der næppe havde fået det udfald, om ikke min – meget sympatiske – modstander, der er universitetsuddannet og underviser i historie, havde været lidt unøjagtig i det 36. og 37. træk. Jeg nærer stor respekt for hans person og for hans egenskaber som skakspiller.

Noter af Arne Henriksen, Tarm.

International turnering i Moskva

Fint »come-back« af eks-verdensmesteren Smyslov

Central-skakklubben i Moskva har bestået i 10 år, og i den anledning var den traditionelle internationale turnering meget stærkt besat, selvom *Ståhlberg*, Sverige, og *Bent Larsen* måtte sende afbud. Sejren gik til eks-verdensmesteren Smyslov, og eksperterne udtalte efter sejren, at Smyslov – der som den eneste gik ubesejret ud af »det hårde slag« – viste samme høje klasse, som han præsterede ved kandidatturneringerne før matcherne mod Botvinnik! Forøvrigt har Smyslov fire gange været med i denne turnering og opnået bemærkelsesværdige resultater: 1959 en delt førsteplads med *Bronstein* og *Spasski*, 1960 en delt førsteplads med *Cholmov*, 1961 en delt førsteplads med *Vasjukov* og nu i 1962 alene om førstepræmien. Det vil blive interessant at følge Smyslov's indsats i den russiske zoneturnering, som starter i februar måned. Eks-verdensmesteren *Tal* var længe Smyslov's farligste konkurrent til førstepladsen, men efter et nederlag til *Vladimirov* måtte *Tal* nøjes med andenpladsen, mens tredjepladsen gik til den jugoslaviske stormester *Gligoric* efter en stærk slutspurt. Alle skakspilleres yndling – stormester *Keres* – havde en meget svag start og nåede aldrig op i førerfeltet. Vi henviser til turneringstabellen på første omslagsside.

3905 Nimzoindisk

Hvid: *Liberson*. Sort: *Smyslov*.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, 0-0 5. Ld3, c5 6. Sf3, d5 7. 0-0, d×c4 8. L×c4, De7.

Smyslov's specialtræk, som han spillede mod *Gligoric* i kandidatturneringen 1959. Meningen med trækket er bl. a. at holde c-bonden garderet, så sort ikke bliver tvungen til at afbytte Lb4 efter a2-a3.

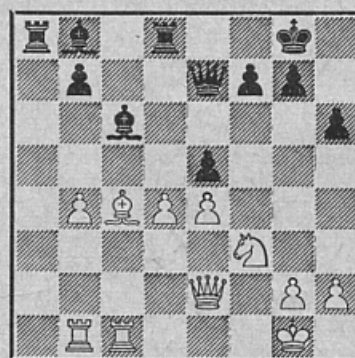
9. De2.

Gligoric foretrak at gå til c2 med dronningen, men det valgte træk synes mere naturligt.

9. —, Sc6 10. Td1, Td8 11. a3, La5 12. Tb1, Ld7 13. Ld2, Lb6 14. d×c5, L×c5 15. b4, Ld6 16. Sb5, Lb8 17. Sb-d4, S×d4 18. e×d4, La4 19. Td-c1, Lc6 20. Lg5, h6 21. Le3, Sg4 22. h3, S×e3 23. f×e3, a5 24. e4, a×b4 25. a×b4, e5!.

(Se diagrammet)

Ved første øjekast ser det nærmest ud til, at hvid har de bedste chancer i denne stilling, men han står overfor et vanskeligt valg. Enten skal han med d4-d5 lukke spillet – og dermed mindske løberens aktivitet – eller bytte på e5 og isolere sin e-bonde. *Liberson* vælger sikkert det bedste alternativ.

26. b5, Le8 27. d×e5, L×e5 28. S×e5.

Dette stempler den russiske turneringsbulletin som en alvorlig fejl og angiver 28. Tf1 som stærkere, for når løberen retirerer at spille e4-e5 og trykke mod f7. En mening, som man har svært ved at dele – løberen på e5 spiller antagelig en altfor dominerende rolle til, at hvid kan lade den leve!

28. —, D×e5 29. Tb2.

Her slår hvid derimod ind på den forkerte vej. Efter 29. Td1 havde han sikkert haft større muligheder for et forsvar. Hensigten med trækket er at dække dronningen for at kunne spille Ld5, som i øjeblikket strander på T×d5.

29. —, Ta3! 30. Ld5?.

Hvid kører videre med sin plan og overser totalt modstanderens trussel.

30. —, T×h3! 31. Td1.

På 31. g×h3 følger 31. —, Dg5† fulgt af D×c1.

31. —, Dh2† 32. Kf1, Tg3 33. Df2, Kh8
34. b6, Tg4 35. Ke1, T×e4† 36. Te2,
Dh1†,

og hvid opgav, da dronningen går tabt efter 37. Df1, T×e2† 38. K×e2, Lb5†.

Noter af Zandor Nilsson
i »Stockholmstidningen«.

3906 Siciliansk

Hvid: Tal, Sovjet. Sort: Glogoric, Jugoslavien.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, e×d4 4. S×
d4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6.

Metoden med 6. —, Sb-d7 anser man stadig som spilbar for sort.

7. f4, Le7 8. Df3, Dc7.

Efter 8. —, Sb-d7 er 9. Lc4! meget stærkt.

9. 0-0-0, Sb-d7 10. g4, b5 11. L×f6,
S×f6.

Denne variant er spillet meget i de senere år og derfor også gennemforsket. I betragtning kommer også 11. —, g×f6 og herpå fortsætter hvid bedst med 12. f5!, og Simagin fortsætter sin analyse således: 12. —, Se5 13. Dh3, 0-0 14. Dh6, Kh8 15. g5!.

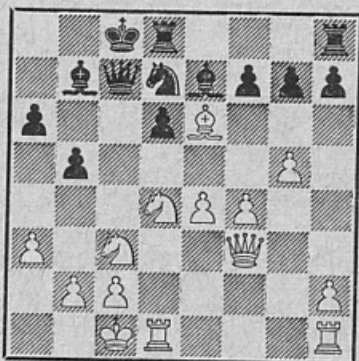
12. g5, Sd7 13. a3.

Dette træk er anbefalet af Gligoric. Efter 13. f5, Sc5! eller 13. Lh3, b4 har sort det betydelig lettere.

13. —, Lb7 14. Lh3, 0-0-0.

Interessant er 14. —, b4 15. a×b4, Dc4 16. Th-e1, Tb8 (16. —, D×b4 17. L×e6!?) som partiet Cobo-Matanovic, Havanna 1963.

15. L×e6!?.

I partiet mod Fischer, kandidatturneringen 1959, fortsatte Gligoric her med 15. f5, L×g5† 16. Kb1 og kom i fordel efter 16. —, e5 17. Sd×b5, a×b5 18. S×b5, Dc5 19. S×d6†. Fischer anser 18. —, Db6 som et bedre forsvar.

15. —, f×e6 16. S×e6, Dc4?.

Dronningen kommer nu i store vanskeligheder, som det følgende viser. Sort burde have prøvet 16. —, Db6, selvom hvid da efter 17. S×g7 med tre bønder for officeren og terrænfordel har de bedste chancer.

17. Sd5.

Truer b2-b3, og den sorte dronning er fanget.

17. —, L×d5.

Vanskeligt at undgå, da 17. —, Lf8 besvares stærkt med 18. Td3!.

18. e×d5, Kb7.

Gør plads for dronningen! Efter 18. —, Kb8 19. b3, Dc8 20. Sd4! er sort i store vanskeligheder, skriver Tal i turneringsbulletinen. Han angiver 20. —, Kb7 21. Sc6, Lf8 (21. —, Td-e8 22. De3!) 22. Th-e1 med voldsomt tryk eller i stedet for Kb7: 18. —, Sc5 19. b3, De4 20. Dc3!, og nu har sort ingen parader mod truslerne b4 og Th-e1, f. eks. 21. —, Kd7 22. b4, S×e6? 23. Dc6† mat!.

19. b3, Dc8 20. Td3, Sb6.

Sort håber at kunne befri sit spil ved at give materiale tilbage. Efter 20. —, Db8 21. S×g7 har hvid rigelig kompensation for officeren.

21. Te3, Dd7 22. Te7†, D×c7 23. S×
c7, K×c7 24. Dc3†, Kb8 25. D×g7.

Mindre overbevisende er ifølge Tal: 25. Dc6, Sc8! 26. D×a6, Td7 27. D×b5†, Tb7 eller 26. a4, b4 27. Te1, Tf8 28. Te4, T×f4! 29. T×f4, Lg5 med gode modchancer for sort.

25. —, Sc8 26. Te1, Td-g8.

Efter 26. —, Th-g8 27. D×h7, Th8 vinder hvid overraskende med 28. T×e7!, T×h7 29. T×h7, fordi springeren ikke kan være med til at standse de hvide fribønder.

27. Dd4, Ld8.

For at erobre feltet f5 til springeren.

28. Te6, Tf8 29. h4, h6.

Her strandeder 29. —, Se7 på 30. T×e7!, L×e7 31. Db6†, Kc8 32. D×a6†, Kb8 33. D×b5†, Kc7 34. Dc6†, Kb8 35. Dd7, Tf7 36. Kb1 fulgt af f-bondens fremmarch som angivet af Tal.

30. g6, Th-g8 31. h5, Tf5.

Ikke 31. —, T×f4 for 32. D×f4, Lg5 33. D×g5!, h×g5 34. h6!, og hvid vinder

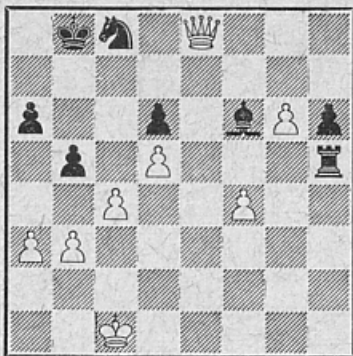
32. De4, T×h5.

Der er ingen vej tilbage, som Tal angiver i følgende variant: 32. —, Tf-f8 33. f5, Lf6 34. T×f6!, T×f6 35. Dc6!, T×e6 36. d×e6, og de hvide fribønder er overmægtige!

33. Te8, T×e8 34. D×e8, Lf6 35. c4!.

(Se diagrammet)

Men ikke 35. Df7 for 35. —, Lc3! 36. Kd1, Th2! 37. g7, Td2† 38. Kc1?, Te2!, og sort vinder.

35. —, b×c4.

Efter 35. —, Tf5 36. c5!, T×d5 37. c6! vinder hvid let.

36. b×c4, Th3 37. Kd2.

Sejren er i sigte. Hvid kan vinde på flere måder.

37. —, Lc3† 38. Kc2, Ld4 39. f5, T×a3 40. c5!.

Endnu en elegant finte.

40. —, d×c5.

Eller 40. —, Tc3† 41. Kd2, T×c5 42. De6, Sb6 43. f6, T×d5 44. g7, L×f6† 45. D×d5, og hvid vinder.

41. d6, Ta2† 42. Kd3, Ta3† 43. Kc4, opgivet.

Noter af dr. Euwe.

3907 Nimzoindisk

Hvid: Antoschin. Sort: Keres.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, 0-0 5. Ld3, d5 6. Sf3, c5 7. 0-0, d×c4 8. L×c4, Sbd7 9. De2, a6 10. a4, Dc7 11. Sa2, b5 12. Ld3, La5 13. e4, c4 14. Lb1, e5 15. a×b5, e×d4(?) 16. S×d4, Lb6 17. Le3, a×b5 18. S×b5, De5 19. Sbc3, Sc5 20. h3, Sb3 21. L×b6, S×a1

22. f4, Dh5 23. Df2, Sd7 24. Le3, Lb7 25. Sb4, Sb3 26. Sbd5, f6 27. Td1, Df7 28. Sb5, Ta6 29. Dc2, Tc8 30. Sb4!, Te6 31. Sd6, T×d6 32. T×d6, Sf8 33. Sd5, f5 34. Dd1, Ta8 35. e×f5, Ta1 36. Sc3, Le8 37. Td5, Lb7 38. Td8, h6 39. Kh2, Ta6 40. Le2, De7 41. L×b3, c×b3 42. D×b3†, Kh7 43. T×f8 og sort opgav.

En Tal-kombination

(Padevski)

(Tal)

25. —, d4 26. e6!, d×c3 27. e×d7, Lg7.

Ellers går bonden i dronning.

28. S×e7!!.

Kombinationens pointe og her gav Padevski op. Tal demonstrerede lynhurtigt, hvad der kunne være sket: a) 28. —, Sc6 29. Te8†, T×e8 30. S×e8† og let gevinst f. eks. 30. —, Ka8 31. Sc7†, Kb8 32. Se6†, Ka8 33. Lg2 eller b) 28. —, L×h1 29. Se8†, Kb7 30. d8(D), T×e8 31. T×e7†, T×e7 32. D×e7† og mat i få træk.

SLUTSPIL OG STUDIER

Løsninger til studier i november nr.

Nr. 16 (Kovacs): 1. d8(D)†!, D×d8 2. f×e7, D×e7 (Eller 2. —, K×e7 3. Lh4†) 3. Lc5!, D×c5 og hvid er pat. Med springeren på b1 i stedet for på a1 skal de første træk byttes om for at nå målet: 1. f×e7†!, K×e7 2. d8(D)†, K×d8 3. Lb6!, D×b6 og hvid er igen pat.

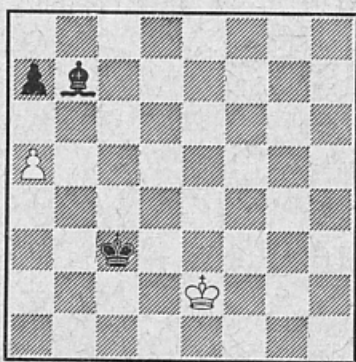
Nr. 17 (Kubbel): 1. f7, Tf8 2. e6, b6! (Nu kan 3. e7 ikke spilles for T×f7.) 3. Kb7, Kc5 (Hvis hvid nu fortsætter med den »naturlige« plan, at nærme sig bønderne med kongen, taber han: 4. Kc7?, Kd5 5. Kd7, Ke5 6. Ke7, Ta8 etc.) 4. e7!!, T×f7 5. Ka6!, T×e7 og hvid er pat.

Nr. 18 (Kubbel): 1. Th7!, e×f6 2. Te7†, Kd8 3. Ta7!, Ke8! (På 3. —, Te8 følger 4. Ta8† fulgt af S×f6†) 4. Sh6!, Kd8 (Efter 4. —, f4 vinder hvid med 5. Sf5!, Tg8 6. Ta8† fulgt af Sh6† eller 5. —, f3 6. Sg7†! fulgt af Se6†.) 5. Sf7†, Ke8 6. Sh8!! og hvid vinder, da 6. —, f4 nu besvares med 7. Ta8†, Ke7 8. Sg6†.

Jenö Bän: Hvornår er den „dårlige“ løber god?

(Oversat fra Magyar Sakkélet, januar 1961).

Fra slutspilteoriens ABC ved vi, at en randbonde og en løber ikke vinder mod en ensom konge, hvis løberen er »dårlig«, d. v. s. af en anden farve end bondens forvandlingsfelt og forudsat at den ensomme konge i tide kan nå dette felt. Et sådan tilfælde fremkom i partiet Jancsek-Navarovsky i mindeturneringen for Erkel.

Sort tog kun hensyn til, at han så snart han slår bonden på a5 må tillade den hvide konge at betrede c-linien, og herfra får den fri adgang til forvandlingsfeltet a1 og sort bød derfor remis! Det havde han sikkert ikke gjort, hvis han havde kendt stormester Teichmanns analyser eller de i 1928 offentliggjorte resultater af skakmesteren V. Rauzers undersøgelser vedrørende stillinger af denne type. Tilstedeværelsen af den hvide bonde forandrer nemlig sagen og gør sit til at sådanne stillinger kan vindes! Teichmann mente, at kongen og løberen i forening kan gøre modstanderens konge pat, hvorefter bonden må gå frem på et felt af løberens farve, og mens den »stærke« konge hindrer sin kollega i at nå hjørnefeltet, æder løberen bonden. Studieforfatteren Troitzky har dog bevist, at patsætningen kun lykkes i bestemte stillinger, Rauzers undersøgelser resulterede imidlertid i nye muligheder, som består i, at patsætningstruslen kan tvinge kongen bort fra »farezonen« til en afsides del af brættet, hvorfra den ikke når tilbage i rette tid og besætter det aktuelle hjørnefelt!

Hvorledes tager alt dette sig nu ud i det praktiske spil? I diagramstillingen går det til på følgende måde:

1. —, Lc4 2. Ke3.

Eller 2. Kd1, Ld3 3. Kc1?, Lc2! 4. a6, Ld3 fulgt af Lx a6 og let gevinst.

2. —, Ld3 3. Kf3!.

Her fører 3. Kf4, Kd4 4. Kf3, Lb5, 5. Kf4, Lc6 o. s. v. hurtigere til den ønskede stilling.

3. —, Kd2 4. Kf4, Ke2 5. Ke5, Ke3 6. Kd5!, La6! 7. Kc5.

Efter 7. Kd6 eller Kc6 følger 7. —, Lc4! 8. Kc5, Kd3 eller 8. Kc7, a6! 9. Kd6, Kd4 og sort vinder som i hovedvarianten.

7. —, Kd3 8. Kd5, Lb7† 9. Ke5.

Efter 9. Kc5, Kc3 10. Kb5, a6† 11. Ka4, Ld5 afskæres den hvide konge fra forvandlingsfeltet og sort vinder. Ved nøjagtigt spil fra sorts side fremkommer denne stilling dog først 30 træk senere!

9. —, Lf3 10. Kf5, Ke3 11. Kg5, Ke4 12. Kh4, Kf4 13. Kh3, Lb7 14. Kh2!.

Eller 14. Kh4, Lc8 15. Kh5, Lf5! o. s. v.

14. —, Kf3! 15. Kh3, Lc8†.

Her står hvid overfor et vanskeligt valg.

Fortsætter han med 16. Kh2 er han efter 16. —, Kf2 17. Kh1, Lh3 18. Kh2, Lg2 tvungen til at trække med bonden og efter 19. a6, Lf1 fulgt af Lx a6 er spillet ude! Og efter alternativet 16. Kh4 kommer Rauzers opdagelse ind i billedet.

16. Kh4, Kf4 17. Kh5, Lf5! 18. Kh6.

Bemærk igen vendingen 18. Kh4, Lg4 19. a6, Le2! o. s. v. Nu er den hvide konge kommet altfor langt fra slagmarken og sort kan nu når som helst trække a7-a6, da hvid ikke kan komme tilbage til den af sammenlagt 30 felter (a1-h1, a2-h2, b3-h3, c4-g4, d5, f5) bestående »remiszone«. Den teoretiske enkle gevinst kræver dog en lang teknisk gennemførelse. Den bedste vej er:

18. —, Lg4 19. Kg6, a6! 20. Kf6, Lf5 21. Kg7!.

Eller 21. Kf7, Ke5 22. Kg7, Kd5! 23. Kf6, Lh7!, hvorefter sort kan erobre a-bonden. Nu savnes et tempo, som ikke kan vindes på kongefløjen. Man ser dog allerede nu det 9. tråks betydning – at kunne »eskortere« modstanderkongen til den anden side.

21. —, Kg5! 22. Kf7, Lc8! 23. Ke7.

Eller 23. Kg7, Le6!.

23. —, Kf5 24. Kd8, Le6 25. Kc7, Ke4!.

Et vigtigt træk. En fejl var 25. —, Ke5? 26. Kb6, Lc4 27. Kc5!, Le6 28. Kb6, Lc8 29. Kc5!, Ke4 30. Kc4 og remis!.

26. Kb6, Lc4 27. Kc5, Kd3! 28. Kb4, Kd4 29. Ka4, Kc3 30. Ka3, Ld5 31. Ka4, Kb2! 32. Kb4, Lb3 33. Kc5, Kc3 34. Kb6, Lc4 35. Kc5, Le6! 36. Kb6, Lc8! 37. Kc5, Lb7 38. Kb6, Kb4 og sort vinder.

Så kompliceret kan en tilsyneladende simpel slutspilstilling være. Derfor er det umagen værd og nyttigt at give sig i kast med at studere skakstudier!

(Schackbulletinen nr. 2 1961).

Et nyt problem i Aljechins forsvar

Aljechins forsvar er absolut en udmærket åbning for friske folk, der også med sort tilstræber forviklinger fra starten. Hvids stærkeste fortsættelse er sandsynligvis den såkaldte jagtvariant: 1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. c4, Sb6 5. f4, men dette fører i hvert fald til skarp kamp med et interessant stillingsproblem: kan sort med tilstrækkelig kraft angribe det hvide centrum? Se f. eks. partiet Geller-Kortschnoj, »Skakbladet«, april 1960.

Mange føler sig mere ubehageligt til mode, når hvid vælger den rolige variant 4. Sf3, hvorefter teorien mest beskæftiger sig med 4. —, Lg4 5. Le2. Af betydelig åbningsteoretisk interesse er følgende parti fra zoneturneringen i Enschede:

3908 Aljechins forsvar

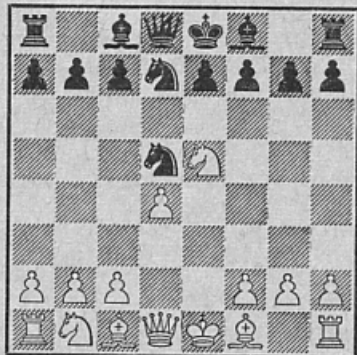
Hvid: *Kupper*. Sort: *Popov*.

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3, d×e5 5. S×e5, Sd7!? 6. S×f7?!, K×f7 7. Dh5†, Ke6 8. c4?, S5-f6 9. d5†, Kd6 10. Df7, Sb8! 11. Lf4†, e5 12. c5†, K×c5 13. b4†, Kd6 14. Le3, b6 15. Lc5†, b×c5 16. b×c5†, K×c5 17. d6, De8 18. D×c7†, Dc6 19. Dd8, De4† 20. Le2, Sc6 21. Dc7, Sd5 22. Df7, Df5 23. De8, Lb7 24. d7, Le7 25. g4, De4 26. f3, Db4† 27. Sd2, Th×e8 28. Te1†, Kd6 29. d×e8S†, T×e8 og hvid opgav.

Trækket 4. —, d×e5 forkastes uden mange ord af både Euwe og Pachman, der siger, at efter 5. S×e5, e6 6. Ld3 står hvid bedst. Fine anfører uden kommentarer et parti Michell-Reti, Margate 1923, der fortsatte: 6. —, Sd7 7. 0-0, S×e5 8. d×e5, Ld7 9. De2, Dh4 10. c3, 0-0-0. Jeg kan ikke se, at der her er noget i vejen med sort, men hvid kan måske spille bedre.

Euwe foreslår at undgå indespærringen af Lc8 og spille 5. —, Sb6, hvorefter 6. Df3 kan besvares med 6. —, Dd5. Det kan måske spille, men virker lidt kunstigt.

5. —, Sd7 står der ikke noget om nogen steder, teoretikerne har vel regnet det for uspillegligt på grund af offeret på f7.

(Diagram med stillingen efter 5. —, Sd7)

Lad os allerførst slå fast, at hvid har en sikker remis! Sort er nødt til at gå med til en

evig skak efter 6. S×f7, K×f7 7. Dh5†, Ke6 8. Dg4†, Kf7 9. Dh5†, for 8. —, Kd6? 9. c4 bringer hvid i fordel.

Men kan det hvide angreb forstærkes? Kuppers 10. Df7 gav ikke noget efter det fine svar 10. —, Sb8!, men 10. Df5 er ikke bedre på grund af 10. —, Sc5. Det eneste jeg har kunnet finde er 8. g3!?. Efter 8. —, S7-f6 9. Lh3†, Kd6 10. De5†, Kc6 11. Lg2 får hvid gode chancer, f. eks. 11. —, b5 12. a4, b4 13. c4, b×c3 14. b×c3, La6 15. Sd2. Ligeledes efter 8. —, g6 9. Lh3†, Kd6 10. De2. Men sort kan forsvare sig med 8. —, b5!, f. eks. 9. L×b5, S7-f6 eller 9. a4, c6 10. a×b5, g6!. Jeg ser ikke nogen overbevisende angrebsfortsættelse. I sidstnævnte variant kan hvid få tre ikke særligt gode bønder for officeren, men den sorte konge kommer i sikkerhed.

Den sorte stilling er naturligvis risikabel, og læserne kan måske finde forstærkninger af det hvide angreb. Men indtil videre har jeg kun én grund til ikke at spille 5. —, Sd7: den klare remisvariant!

Bent Larsen.

Lærerig fejl

I varianten: 1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, Sc6 6. Sdb5, Lb4 7. a3, L×c3† 8. S×c3, d5 9. e×d5, e×d5 10. Ld3, 0-0 11. 0-0, h6 12. Lf4, d4 13. Sc4 anbefaler Pachman i sin teoribog trækket 13. —, Lf5. Som Schamkovitsch påviser får hvid dog en positionel fordel efter 14. Lc7!, hvorefter sort ikke kan undgå at få splittet bønderne på kongefløjen. Sort må derfor i stedet for Lf5 spille 13. —, S×e4 14. L×e4, Df6! 15. Lg3, Lf5! med fuld udligning. Af interesse er partiet Kopajev-Novopaschin, som fik følgende forløb: 16. Te1, Tfe8 17. Dd3, T×e4 18. T×e4, Dg6 19. 1ae1, Kh7 20. Df3, L×e4 21. T×e4, f5 22. Te2?, d3! 23. D×d3, Td8 24. Dc3, f4! 25. L×f4, Dg4 26. L×h6, Td1† 27. Te1, Sd4 28. h3, Sf3†! 29. Kf1, Dc4†! og hvid opgav.

I. Kan i S. B. 1961.

LITTERATUR

Kenneth S. Howard: The american two-move chess problem

Tilsendt af: *Arnold Busck, International boghandel, København*

Indeholder 212 totrækkere af amerikanske forfattere inddelt således at man får et værdifuldt indblik i problemskakkens amerikanske historie spændende fra Sam Loyds periode over »The Good Companions« perioden til nutidens moderne kompositioner. I en 30 siders tekst giver *Howard* et ligeså værdifuldt indblik i opgaveteknikkens historie og udvikling og da de udvalgte opgaver foruden at være de bedste af tusinder også indeholder alle kendte temaer, er bogen en lækkerbidsken for alle opgaveentusiaster! Dansk pris 9,00 kr.

P. W. Sergeant: Championship Chess

Tilsendt af: *Arnold Busck, International boghandel, København*

Bogen indeholder 66 partier med 22 af verdens bedste spiller i perioden 1843–1961. Der startes i 1843 – det år, hvor Stauton besejrede Saint-Amant og sluttes med den anden match mellem Botvinnik-Tal i 1961. Alle de spillere, som har været verdensmester eller som har aspireret til det, er repræsenteret med et eller flere partier og vi træffer på navne som *Anderssen, Steinitz, Zukertort, Tchigorin, Lasker, Tarrasch, Capablanca, Aljechin, Botvinnik* og 13 andre mestre. I en 82 siders oversigt giver forfatteren et indblik i »verdensmestertitlens historie« og det er interessant læsning. Ialt 257 sider med skakhistorie i højeste potens! Dansk pris 12,25 kr.

Horace F. Cheshire: The Hastings Chess Tournament 1895

Tilsendt af: *Arnold Busck, International boghandel, København*

Det forunderlige ved vort dejlige spil er jo, at selv »gamle« turneringer kan genopleves, idet partier o. a. overlever og overleveres til eftertidens studium. Netop dette at granske i gamle ting, har altid haft interesse for mennesket og for en skakspiller af i dag, må det derfor hilses med glæde, at Dover Books har genoptrykt den store turneringsbog om Hastings-turneringen 1895 med verdensberømte skaknavne som *Lasker, Steinitz, Tarrasch, Pillsbury, Janowski, Blackburne, Mason, Burn, Tchigorin, Schlechter, Teichmann, Schiffers, Gunsberg og Mieses*. Tolv af deltagerne har sat kommentarer til de 230 partier og bogen er et uforkortet optryk af originaludgaven fra 1896 med fotografier etc. på 370 sider. Dansk pris 17,00 kr.

Pachman: Modern Chess Strategy

Tilsendt af *Isaac Pitman & Sons, London*

Den velkendte stormester og czekiske skakteoretiker *Ludek Pachman* er nu også ved at trænge ind på det engelske marked og den foreliggende bog kan have interesse for danske læsere, som magter det engelske sprog, men ikke det tyske, fordi bogen er et koncentrat af forfatterens tre tyske bind: *Moderne Schachstrategi* – og et fuldgodt koncentrat, hvor oversætteren – den irske internationale spiller *Alan S. Russell* – har fået det vigtigste med om skakstrategien fra originalmanuskriptet ved dels at skære enkelte partier bort eller ved at indlede partierne i midtspilstadiet og det er blevet til en lærerig bog på 318 sider for alle spillere uanset spillestyrke. Selvom vi herhjemme har dr. Euwes »Midtspillet«, som også behandler skakstrategien, kan Pachmans bog anbefales på det bedste, fordi forfatteren har fingeren på pulsen og gennem sin deltagelse i nutidens turneringer har rige erfaringer at øse af. Bogen fås i en smuk indbinding.

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24

KØBENHAVN K

TELEFON BYEN 6291

BUTIK GIRO

EN GROS Dansk 86178

FABRIK Norsk 99303

FORLAG Svensk 4205

POSTORDRE

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

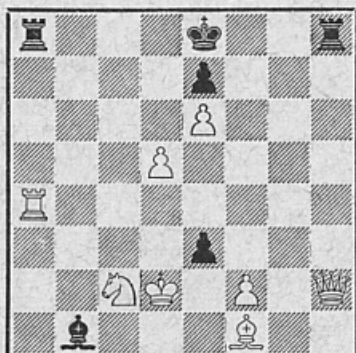
kr. 1,00 pr. nummer

PROBLEMSKAK

Under ledelse af Jan Mortensen og O. G. Lauritzen

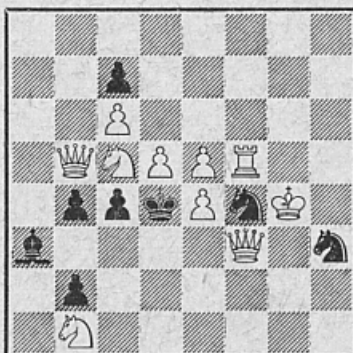
Originalopgaver

8112. Arthur Madsen
Svendborg

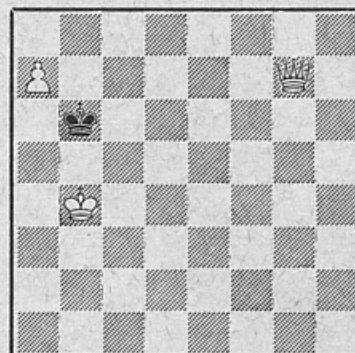
Mat i 2 træk

8113. Arthur Madsen
Svendborg

Mat i 2 træk

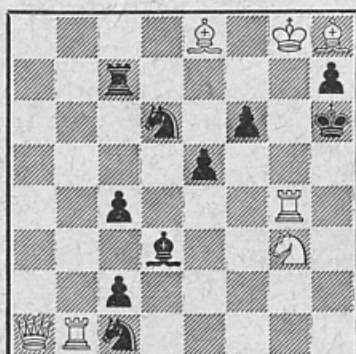
8114. Dr. W. Speckmann
Hamm (Tyskland)

Mat i 2 træk

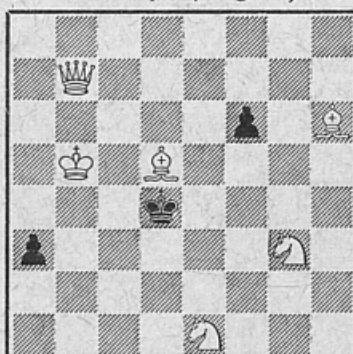
- I. A. Diagram
B. Kb4 på c4
C. Kb4 på d4
II. Ba7 på c7 og Dg7 på e7
(3 løsninger)

8115. A. Ellerman
Buenos Aires

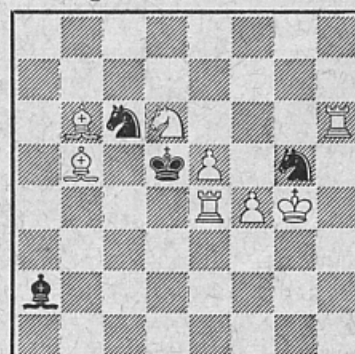
Mat i 2 træk

8116. Riczu Lajos
Parasznya (Ungarn)

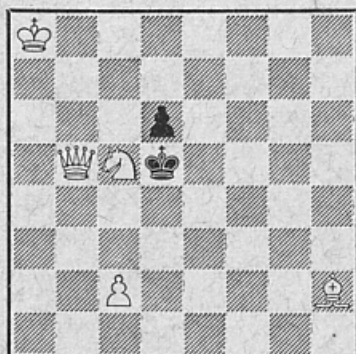
Mat i 2 træk

8117. J. C. Morra
Cordoba (Argentina)
Tilegnet O. G. Lauritzen

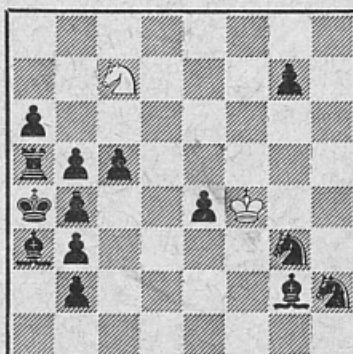
Mat i 2 træk

8118. H. V. Tuxen
Fredericia

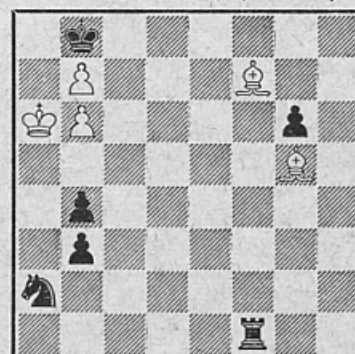
Mat i 3 træk

8119. E. M. H. Guttman
München

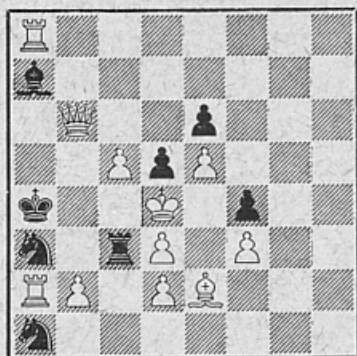
Mat i 4 træk

8120. Bernhard Schauer
Gummersbach (Tyskland)

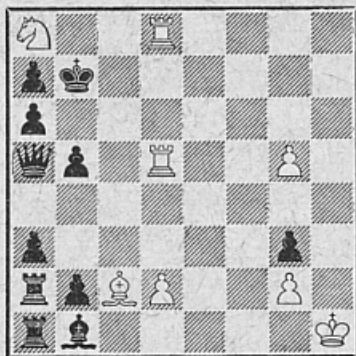
Mat i 7 træk

8121. Bror Larsson
Stockholm

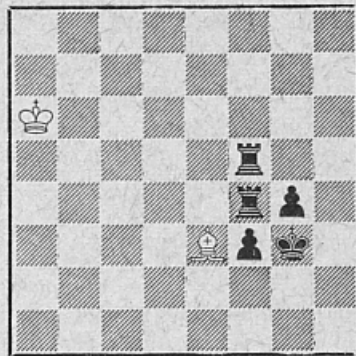
Selvmat i 2 træk

8122. Jan A. Rusek
Komorowice (Polen)

Selvmat i 2 træk

8123. E. Albert
Davis (USA)

Hjælpe-mat i 5 træk

Løsninger til opgaverne i november-nummeret

Nr. 8091 af A. Ellerman: 1. Sf7. Ændrede svar på Se6, Sg6 og Ke6. (JM.)

Nr. 8092 af B. Restad: 1. Te7. Trækpligt med rent afventende førstetræk. (OGL.)

Nr. 8093 af E. M. H. Guttmann: 1. Sh8, truer 2. Sg6 mat. 1. —, Sb6† 2. Ke6. 1. —, Sc7† 2. Kc4. 1. —, Sc3† 2. Ke5. 1. —, Sb4† 2. Kd6. De to forførelser 1. Sd6? Sb4† og 1. Se5? Sc3†! strander begge på selvspærring for hvid konge. (JM.)

Nr. 8094 af Poul Hage: 1. Da6, truer 2. Ta4† og 2. Sc2†. 1. —, L×D 2. Sd5†, Ka5 3. b4 mat. 2. —, Kc5 3. Tc3 mat. 1. —, Le4 2. Ta4†, b×a4 3. Db6 mat. 1. —, Se3 2. Dd6†, Ka5 3. b4 mat. 4. modelmætter og god nøgle. (OGL.)

Nr. 8095 af Jan Mortensen: 1. Dh2, truer 2. Dh1 mat. 1. —, Sb6† 2. Kc6. 1. —, Sdf6† 2. Kc8. 1. —, Shf6† 2. Kd8. 1. —, Sf8 2. Kd6. Minimalopgave med 4 varianter. (OGL.)

Nr. 8096 af R. Schwarz: 1. Te2, f×g2 2. Te5 3. Lg5 mat. 1. —, L×e2, f×e2 2. Le1 3. Ld2 mat. 1. —, S×e2, d×e2 2. Se3, Sg4 mat. Sorte selvspærringer på e2 og modelmætter. (JM.)

Nr. 8097 af H. V. Tuxen: 1. b8 (D), truer 2. Da8 mat. 1. —, Sde4† 2. Kh4. 1. —, Sf3† 2. Kh5. 1. —, Sfe4† 2. Kf4 1. —, Sh3† 2. Kf5. 1. —, f6† 2. Kg6. Minimalopgave med 5 varianter. (OGL.)

Nr. 8098 af M. Marysko: 1. Tc3, b×c3 2. Lb2†. 1. —, c×b3 2. Tb3†. 1. —, c5 2. Tc4. Nøgle og indhold interessant. (OGL.)

Nr. 8099 af J. C. Morra: Skinspil: 1. —, Se3† 2. Kb1, Sc2 3. e3, Sa3 mat. Løsning: 1. d1 (S)†, Sd2 2. Se3, Se4 3. Kb1, Sd2 mat.

Nr. 8100 af A. Molnár: 1. De4. Reciprokt fortsat forsvar. På ligegyldige træk med Sb7 følger 2. ef8 (D) mat, og på ligegyldige træk med Sc5 følger 2. ef8 (S) mat. Efter de fortsatte forsvar 1. —, Sd6 og 1., Sd7 er svarene ombyttede. (JM.)

Nr. 8101 af P. F. Copping: 1. Df1! truer 2. Te6. 1. —, g×f1 (D) 2. Sb4. C. S. Kip-

ping skrev i »The Problemist«: This startling key is reminiscent of days when keys were keys.

Nr. 8102 af H.-P. Rehm: Forsøget 1. Kc1? strander på Df8! (2. Lf8, Lb2 3. Kd1, La3 4. La3, gf2!) og 1. g5? strander på gf2!. I løsningen arbejder hvid hele tiden med éttræks-mattrusler: 1. Sa7, Kd4 2. Lb4, Ke5 3. g5, Dg5 4. Le7, Kd4 5. Ld6, Kc3 6. La3, Kd4 7. Sc6†, Kc3 8. Kc1, Lb2 9. Lb2 mat.

Løserturneringen

Total november: L. L. Andersen (oktbr. 5) 13, K. Austrheim (alle ÷ 02) 118, A. K. Buhelt (alle ÷ 01, 02) 279(16), J. Claussen (alle ÷ 01) 129(2), A. Dithmer (alle) 188 (8), Haldor V. Hansen (alle ÷ 01) 81(2), N. Henriksen (91-95, 97, 00) 34, Kjeld Jensen (91) 16, Henrik Juel (alle ÷ 02) 212, F. Kristiansen (91, 95-97, 99) 14, Ernst Larsen (91-98) 39, Torben Larsen (92, 93, 95, 97) 28, Anker Madsen (91-98) 50, E. Masanek (91-94, 96-99) 154, J. M. Pedersen (91-98) 39, N. P. Pedersen (alle ÷ 99, 01) 65, O. Reeh (alle) 227(7), P. Reinseth (91, 93, 95-00) 21, O. S. Sørensen (91, 93, 95, 97) 11, K. Thrane (alle ÷ 01, 02) 143(11), E. Wennick (alle ÷ 01, 02) 70 - og øvrige løsere uforandrede.

Vi byder velkommen til F. Kristiansen, P. Reinseth og O. S. Sørensen.

Opgaveafdelingens nytårskonkurrence

De tre opgaver 8112-14 indgår *ikke* i »Skakbladet«s løbende løserturnering, men gøres til genstand for en særskilt nytårskonkurrence, hvori også de, der til daglig ikke deltager i løserturneringen, kan deltage.

I 8112 står hvid konge i skak, og 8113 har to hvide dronninger.

Løsninger indsendes til O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, inden 10. februar.

Der udsættes tre bogpræmier.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638.*

I mesterklassen og 1. klasse startes nye grupper, når der foreligger 7 tilmeldelser. I 2., 3. og 4. klasse startes der såvel 7-mands som 4-mands grupper. I 7-mands grupperne spiller hver deltager 1 parti og i 4-mands grupperne 2 partier med hver af de øvrige. Man bedes ved tilmeldelsen anføre, om man vil starte i en 7-mands eller en 4-mands gruppe. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2.; 3. og 4. kl. kr. 10,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. kl. efter spillestyrke, alle *øvrige* spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. – Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. – Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Axel Nielsens 10. Danmarksmesterskab

Landsholdsklassen 1962	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Pts.	Pr.	Kr.
1. Kurt Jessø, Hvidovre	–	0	0	1	0	1	1/2	1/2	1/2	3 1/2		
2. Axel Nielsen, Odense	1	–	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	6 1/2	1.	200,00
3. Johs. Christensen, Hauge	1	0	–	1	1/2	0	0	1/2	1	4	4.	26,00
4. S. Siim, Esbjerg	0	0	0	–	0	1/2	1	0	0	1 1/2		
5. Gunnar Nielsen, Egtved	1	1/2	1/2	1	–	1/2	1	1/2	1	6	2.–3.	45,50
6. Holger Neergaard, Århus	0	0	1	1/2	1/2	–	1/2	0	1	3 1/2		
7. Henry Kortsen, Århus	1/2	1/2	1	0	0	1/2	–	0	1	3 1/2		
8. P. Korning, Århus	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	–	1	6	2.–3.	45,50
9. M. Borch Fjeldsted, Søborg	1/2	0	0	1	0	0	0	0	–	1 1/2		

Landsholdsklassen 1962 er nu færdigspillet, og som det fremgår af ovenstående turneringstabel, gik Danmarksmesterskabet atter til Odense. Axel Nielsen vandt hermed sit 10. mesterskab, men kampen var hård, thi Gunnar Nielsen, Egtved, og P. Korning, Århus, var yderst hårde konkurrenter lige til det sidste. Kun 1/2 point skilte de tre spillere, og da de spillede remis indbyrdes, kunne de alle trække sig ud af den hårde dyst uden nederlag, et særdeles fint resultat. De øvrige spillere i klassen viste knap så stabilt spil, som man tidligere har set, og to – S. Siim og M. Borch Fjeldsted – må en tur ned i mesterklassen og prøve lykken dér.

Omend 10 mesterskaber vel ikke kan kaldes noget egentligt jubilæum, så er det i alle tilfælde en sjældenhed. Det er danmarkrekord og ifølge Mogens Christensen, Randers – som har undersøgt sagen – også verdensrekord, at en spiller har haft et nationalt korrespondanceskakmesterskab så ofte. P. Korning er den, der kommer nærmest med 6 Danmarksmesterskaber.

Da det vel kan være tvivlsomt, om Axel Nielsen nogensinde når at fejre »rigtigt« jublæum med 25 mesterskaber, kan der måske nu ved det tiende være anledning til lidt statistik. Efter en gruppe i 1. klasse i 1936 har Axel Nielsen siden 1937 uafbrudt spillet i den øverste klasse, men har dog ikke deltaget hvert år. Før 1938 hed den øverste klasse mesterklassen, og der spilledes i 2 grupper, hvis vindere så udkæmpede en omkamp om selve Danmarksmesterskabet. I 1938 oprettedes landsholdsklassen i lighed med påsketurneringens landsholdsklasse. Fra 1937 til 1962 har Axel Nielsen deltaget 17 gange i turneringen om Danmarksmesterskabet. Han har i disse turneringer mødt 81 forskellige modspillere og har udkæmpet ialt 167 partier, hvoraf 99 er endt med gevinst, 51 er blevet remis og 17 er tabt. P. Korning, der har danmarkrekord og formentlig også verdensrekord i uafbrudt deltagelse i korrespondanceturneringen – nemlig over 40 år i træk – er naturligt nok den spiller, som Axel Nielsen har mødt oftest, ialt 14 gange.

Afsluttede partier

L. 1963: Kurt Stoltze vandt over Kurt Jessø på tid.

Mesterklassen: 147: 4/6. – 148: 3/5, 7/6.

1. klasse: 274: 3/1, 7/4. – 275: 2-7, 6-7. – 276: 1-4, 1-2, 3/7, 6/2. – 277: 6/3, 6/5. – 278: 2 er tavs, alle får 1 mod ham.

2. klasse: 523: 3 skal sende afskrift mod 6. – 524: 3/2, 6-2. – 528: 5/1, 3/7, 7/1, 6/5. – 530:

2/5, 2/7, 1/5, 6/4. - 531: 3/4, 3/2. - 532: 6/2, 6/3. - 533: 2/6. - 534: 5/1, 2/1, 2/6, 1/4. - 537: 4/5.

3. klasse: 599: 1/3, 1/3. - 600: 1-4. - 601: 1 skal sende afskrift mod 2. - 603: 2 er tavs og får 0 mod 1 og 4. - 605: 7/5, 1/7. - 606: 4-3. - 607: 5/4, 2/4, 2/1. - 608: 1/2. - 609:

1/2, 3/1, 4/1. - 610: 1/4. - 611: 5/3, 6/1. - 613: 3/7.

4. klasse: 501: 7/4. - 512: 6/5, 4 er tavs og får 0 i resterende partier. - 513: 1/6. - 514: 7/3, 7/5, 7/6. - 515: 2/1. - 516: 1/2, 6 er tavs, alle får 1 mod ham. - 519: 7 er tavs, alle får 1 mod ham.

Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm*, tlf. 149, girokonto 105915.

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-. I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF 14 kr., indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster kr. 5,50 årligt, og Europaturneringerne koster kr. 8,50. Såvel i ICCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF 17 kr., Europaturneringerne kr. 11,50. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 30 øre til porto.

NYHEDER

Bededagsturneringen i Risskov

Vejlby-Risskov Skakklub har på et bestyrelsesmøde vedtaget i år at arrangere en bededagsturnering som sidste år, hvor betæknings-tiden til hvert parti var 1 time. Turneringen spilles i Risskov i bededagsferien fra den 24.-26. april. Nærmere følger i marts-nr.

Indbydelse til Københavns-turneringen

Københavns Skak Unions enkeltmandsturnering afholdes i Folkets Hus, Enghavevej i København i dagene tirsdag den 11.2. - mandag den 17.2. - torsdag den 20.2. - onsdag den 26.2. - torsdag den 5.3. - onsdag den 11.3. - mandag den 16.3. og afslutning fredag den 20.3.. Herudover spiller Eliteklassen torsdag den 16.2. og tirsdag den 3.3.

Der spilles fra kl. 19,30 til 23,30, Eliteklassen dog fra kl. 18,30 til 23,30. Hængepartier afvikles dagen efter.

Der spilles i de sædvanlige klasser. Anmeldelse skal ske gennem den klub i hvilken spilleren er medlem og skal være turneringsleder *K. Kargaard Jensen* i hænde senest d. 3.2.1964.

Bestyrelsen.

Nyt medlem

Vi har den store glæde at kunne byde følgende klub velkommen i Dansk Skak Union:

2. hovedkreds: Hammer Skakklub, 19 medlemmer. Formand: *Walther Pedersen, Lov*. Spillested: Hammer Forsamlingshus mandag aften.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition. Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 18,00 pr. år, øvrige udland kr. 20,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 1,75.

Dansk Skak Union:

Formand: Overlærer Kjær Larsen, Juulsvej 25, Varde. Tlf. 2 10 21.

Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: Overlærer Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. Tlf. 2 14 37.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. 12 52 50

Redaktionen: Ledende redaktør, Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. - Problemskak: Jan Mortensen, H. P. Olsensvænge 19, Tåstrup, tlf. 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, tlf. 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220, postgiro 208 01.

Skakure

Skakuret »Stern Luxus«. Verdens bedste skakur med førsteklases værk, med gangviser og faldvinge. Fås i pæn, lys naturfarvet eller mørk mahognifarvet, skråtstående kasse med metalplade foroven til inskription. Længde 16 cm, højde 9 cm. Inskription påsættes gerne, pris 35 øre pr. bogstav	85,00
Skakuret »Stern«. Gode, solide værker, med gangviser og faldvinge og indbygget i smuk, skråtstående kasse, lys naturfarvet eller mørk mahognifarvet. Kan påsættes navneplade	71,85
Skakuret »Springer«. Det elegante skakur af schweizisk fabrikat, med gangviser og faldvinge og indbygget i smuk, poleret kasse af lys eg, skråtstående. Længde 13,5 cm, højde 10 cm. Kan påsættes navneplade til inskription	91,00
Skakuret »Jupiter« I. Tysk fabrikat. Gode, solide værker, med gangviser og faldvinge, mørk, opretstående kasse. Længde 15,5 cm, højde 7,5 cm. Kan påsættes navneplade	62,50
Skakuret »Jupiter« II. Som ovennævnte, men lidt smallere	59,50

Skakbord

Nydeligt skakbord af nødde- og ahorntræ. Bordpladen 60×60 cm med indlagte felter. Hjørnerne påsat metalskinner til forstærkning. Bordet med hylde under pladen, moderne facon	235,00
Smukke skakbrikker af buxbomtræ – passende til ovennævnte skakbord – »Stauntonmodel«, lakerede, med filtunderlag og med blyndlæg, i trææske med klaplåg. Kongens højde 68 mm kr. 43,15 – 76 mm kr. 51,00 – 82 mm	58,00

Abonnementer på skakblade

	Land	Sprog	Nr. årlig	Årspris
Skakbladet	Danmark	dansk	12	18,00
Arbejder-Skak	Danmark	dansk	12	12,00
Tidskrift för Schack	Sverige	svensk	10	25,50
Schack-Bulletinen	Sverige	svensk	12	27,00
Postsjakk	Norge	norsk	12	13,00
Schach-Echo	Vesttyskland	tysk	24	38,60
Deutsche Schachzeitung	Vesttyskland	tysk	12	32,20
Schach	Østtyskland	tysk	12	35,50
Chess	England	engelsk	24	38,60
British Chess Magazine	England	engelsk	12	38,60
Chess Review	USA	engelsk	12	48,25
El Ajedrez Espanol	Spanien	spansk	12	38,60
Sahovski Glasnik	Jugoslavien	jugoslavisk	12	32,20
Chess World	Australien	engelsk	12	34,30
Schakmaty	Rusland	russisk	12	38,60
Schakmatny Bulletin (hovedsagelig partier)	Rusland	russisk	12	47,25
FIDE-revue (FIDE's off. organ) ...		tysk/eng./russ.	4	27,00
Teorijski Bilten (aktuelle åbninger)	Jugoslavien	jugoslavisk	12	28,00
Dr. Euwes Nyhedsblade (aktuelle åbninger)	Holland	tysk	20	51,50
Fernschach	Vesttyskland	tysk	12	24,00
Skakblade-pakken med 15 forskellige nye og ældre skakblade fra hele verden kr. 10,75				

Skakblade indbindes – Skriv efter vort store, gratis skakkatalog!

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7 . Odense . Telefon (09) 12 52 50 . Giro 9638